

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Sestdiena, 1995. gada 4. novembris

Nr. 82 (6637)

Sākusies laikrakstu un žurnālu pasūtīšana 1996. gadam

Sākusies laikrakstu un žurnālu abonēšana 1996. gadam, un atkal lasītājs ir izvēles priekšā — kādus izdevumus pasūtit? Atbilstoši oficiāli prognozētajam inflācijas limenim 1996. gadā, palielinājušās arī avīzu un žurnālu abonēšanas cenas, bet ko citu lai dara, ja abonēšanas maksā jānosaka veselam gadam uz priekšu. Lielāka kļuvusi arī «Novadnieka» abonementa cena.

«Novadnieka» abonements 1996. gadam Preiļu rajona teritorijā, iekļaujot pasta noteikto piecenojumu par avizes piegādi un pasūtīšanas noformēšanu, maksā:

1 mēnesim	Ls 0,71;
3 mēnešiem	Ls 2,13;
6 mēnešiem	Ls 4,26;
9 mēnešiem	Ls 6,39;
12 mēnešiem	Ls 8,52.

Jāpiebilst, ka arī nākamgad zaudētāji būs tie lasītāji, kas «Novadnieku» nevis abones, bet pirkst kioskos. Pērkot avīzi mazumtirdzniecībā, mēnesī būs jāsamaksā nevis Ls 0,71, bet gan Ls 0,80, bet gada laikā — Ls 9,60.

Tāpat kā iepriekšējos gados, tās pasta nodalas, kas būs devūs vislielāko ieguldījumu «Novadnieka» pasūtīšanā 1996. gadam, saņems redakcijas naudas balvas. Šoreiz kritērijs būs mazliet cits.

Pa 30 latiem saņems tās trīs lauku pasta nodalas, kurās «Novadnieka» abonentu skaits uz 1996. gada

1. janvāri procentuāli būs vislielākais, salīdzinot ar 1995. gada

1. janvāri, kā arī pasūtīšanas organizatori Preiļu pastā un Livānu pasta nodalā, ja vien Preilos un Livānos uz 1996. gada 1. janvāri būs vairāk lasītāju nekā bija

1995. gada 1. janvāri.

Ar 1996. gadu avīzēm ir jauni pasūtīšanas indeksi. «Novadniekam» tas ir — 3033.

Pasūtiet «Novadnieku» 1996. gadam, un Jums būs informācija gan par politiskajām, ekonomiskajām un sociālajām norisēm Preiļu rajonā, gan par svarīgākajiem notikumiem visas valsts dzīvē!

Zīnas no rajona padomes

Tikšanās Pašvaldību savienībā

Kārtējā republikas pašvaldību vadītāju sanāksmē dienas kārtības galvenais jautājums bija sarunu protokols starp valdību un pašvaldībām. Protokolā tiek saskaņoti abu pušu viešokļi par finansēm, civildienesta ieviešanu, reģionālās attīstības jautājumiem.

Kā pastāstīja rajona padomes priekšsēdētājs I. Melušķāns, diskusijas bija visai nopietnas. Valdības un pašvaldību attiecību pamatā ir finanses. Tika panākts stāvoklis, kas daudz maz apmierina abas puses.

Pašvaldību savienības dome nobalsoja — akceptēt sarunu protokolu. Tas nozīmē, ka nākamajā gadā pašvaldības no valsts budžeta dotāciju veidā saņems apmēram 52 miljonus latu (Finansu ministrija savā variāntā pašvaldībām piedāvāja veselus ... 20 miljonus), kas ir apmēram tikpat daudz, cik šogad ar visiem samazinājumiem.

Pašvaldību vadītāji sprieda par nepieciešamību sasaukt konferenci, kurā piedalītos arī jaunā valdība un jaunā Saeima, lai pārrunātu teritorīlās reformas jautājumus. Ľoti aktuāla ir vajadzība vienoties ar Saeimu par konkrētām un lietišķām attiecībām, jo 5. Saeima neielaidās nekādās sarunās, bija rādījusi nepārvaramu distanci.

Konference iecerēta novembra beigās

Pašvaldības gatavojas arī savam kārtējam kongresam decembra vidū, tiek apspriestas kongresa dienas kārtības galvenās tēzes.

Eiropas Savienības finansēts fonds

31. oktobrī Rīgā Pašvaldību savienībā bija organizēta tikšanās ar Eiropas Savienības finansētā fonda «Ouventure» pārstāvjiem.

Fonda darbība organizēta vairākās apakšprogrammās. Pašvaldībām Eiropas Savienības valstis jāsameklē divi sadarbības partneri (pašvaldības). Pēc savstarpējas vienošanās par kāda projekta izstrādi var cerēt uz šī fonda finansējumu. Baltijas valstīm fonds atvēlējis apmēram divdesmit miljonus latu.

Fonds «Ouventure» lielākotiesu atbalsta dažādas izglītjošā rakstura programmas. Nav reāli cerēt uz naudas kaudzi, ar kuru varēs rikties, kā pašiem patīk.

Ar fonda materiāliem rajona pašvaldības var iepazīties rajona padomē.

Finansu komitejā sprienda par nākamo gadu

1. novembrī notikušajā rajona padomes finansu komitejas kārtējā sēdē apstiprināja un padomes deputātu izlešanai nodeva ceļu fonda līdzekļu izmantošanas sadalījumu starp pilsētām un laukiem gaidāmajā ziņā.

Finansu komiteja ieteica līdzekļus sadalīt sekojoši: abām rajona pilsētām līdzīgi atvēlēt sešus tūkstošus latu, no kuriem divdesmit procenti jāpatur rezervē, bet pagastiem tiks divdesmit tūkstoši latu (divdesmit procenti rezervei).

Finansu komiteja norādīja Aglonas pagasta lūgumu piešķirt līdzekļus veikto darbu apmaksai ceļa būvē līdz Cirišu hidroelektrostacijai.

Komitejā sprienda par iespējamo finansējumu nākamajā gadā tautsaimniecības objektu celtniecībā. Iespējamie finansējamie objekti būs: Preiļu 1. vidusskolas sporta zāles celtniecības turpinājums, sporta kluba «Cerība» darbu pabeigšana, kas saistīti ar peldbaseina dalas iekonservēšanu, rajona kultūras nama remonts, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja ēkas Raiņa bulvāri apsekošana un izvērtēšana, paredzēti līdzekļi arī rajona veselības aprūpes iestāžu neilīiem remontiem. Salēniku pansionātā jāsalabo jumts un jāveic pansionātā ēku eksplorētie. Jāizstrādā konцепcija atritumu savāktuvēs izveidošanai rajonā. Iespējams atgriezties pie jau agrāk izstrādātā projekta, kas paredz atritumu izgāztuvēs ierīkošanu Rušonas pagasta teritorijā. Aktuāls jautājums ir arī sabiedriskā transporta tīkla paplašināšana rajonā, lai no jebkuras rajona apdzīvotās vietas vismaz reizi nedēļā varētu aizbraukt uz rajona centru.

Līdzekļu trūkuma dēļ uz vēlākiem gadiem droši vien nākīs atlik Līvānu 1. vidusskolas sporta zāles pabeigšanu, kā arī Aizkalnes pamatskolas celtniecību.

Atsaucīties, interesenti!

Līdz ar pirmajiem soljiem uz Eiropu rodas iespējas dibināt tiešus kontaktus ar rietumvalstu dažādām organizācijām. Tāpēc rajona padome uzskaata par nepieciešamu savu darbinieku pulkā ieviest jaunu štatu vienību — koordinators sakariem ar ārpasauli. Šī darbinieka uzmanības lokā būs darbs ar dažādiem fondiem, pārskatu gatavošana, vēstuļu sagatavošana, projektu izstrāde un dokumentu apstrāde.

Ir tikai viens nosacījums — šim cilvēkam ne tikai labi jārunā angļiski, bet arī jāprot strādāt ar dokumentiem angļu valodā.

L.Kirillova

Autotransporta pārvadājumu licencēšana

Pamatoties uz Latvijas Republikas likumu «Par uzņēmējdarbību», autotransporta komercpārvadājumu veikšanai ir nepieciešama speciāla atļauja (licence). Šī prasība attiecas uz visiem uzņēmējiem, kuri nodarbojas ar autotransporta komercpārvadājumiem, neatkarīgi no to uzņēmējdarbības formas.

Kravu un pasažieru pārvadājumiem valsts teritorijā, kā arī starptautiskajiem pārvadājumiem licenci izsniedz LR Satiksmes ministrija. Savukārt, pasažieru pārvadājumiem ar autobusiem rajona robežas un pasažieru pārvadājumiem ar vieglajiem taksometriem licenci izsniedz rajona pašvaldības vai republikas pilsētu pašvaldības.

Uzņēmējam, kurš vēlas veikt autotransporta komercpārvadājumus, jāiesniedz licences izsniedzējai institūcijai:

1) noteiktas formas rakstisks pieteikums,

2) valsts ieņēmumu dienesta izziņa par stāšanos nodokļu maksātāju uzskaitē un pilnīgu norēķināšanos ar budžetu,

3) LR Uzņēmumu reģistra izsniegtais uzņēmuma reģistrācijas aplieciem vai statūtu kopija, kurā kā viens no darbibas veidiem minēti autotransporta komercpārvadājumi.

Uzņēmējam, kurš vēlas veikt starptautiskos autotransporta pārvadājumus, pārildūs jāiesniedz:

1) ceļu satiksmes drošības direkcijas izsniegtais autotransporta līdzekļu apskates akts (sertifikāts) par transporta līdzekļa

tehniskā stāvokļa atbilstību starptautisko autopārvadājumu prasībām,

2) ziņas par uzņēmēja profesionālo atbilstību veikt starptautiskos autotransporta pārvadājumus (jāiesniedz aplieciiba par speciālu kursu beigšanu vai jāizturb licencēšanas komisijas organizētais pārbaujināms).

Licenci uzņēmējam izsniedz, ja viņš ir vismaz viena autotransporta līdzekļa turētājs. Saņemot licenci, uzņēmējam vienlaicīgi izsniedz licences kartīnas. Nepieciešamo licences kartīju daudzumu, atkarībā no transporta līdzekļu vienību skaita, pieprasīta uzņēmējs. Licences kartījai jāatrodas pie autotransporta līdzekļa vadītāja.

Preiļu rajona padomē tika izveidota licencēšanas komisija, kura pieņem lēmumu par licences izsniegšanu sekojošiem autotransporta komercpārvadājumu veidiem:

1) pasažieru pārvadājumiem ar autobusiem Preiļu rajona robežas,

2) pasažieru pārvadājumiem ar vieglajiem taksometriem. Licencešanas komisijai jaizskata pieteikums un jāpieņem lēmums par licences izsniegšanu vai jāsniedz motivēts atteikums ne vēlāk kā 30 dienas no pieteikuma saņemšanas dienas. Licences izsniedz uz 5 gadiem, bet licences kartījas uz 1 gadu. Maksa par licenci — Ls 50, par licences kartīju — Ls 5. Licencēšanas komisija ir tiesīga atsevišķos gadījumos samazināt maksu par licenci un licences kartījam sociālās sfēras, kultūras un veselības iestādēm pēc to pamatota

rakstiska pieprasījuma.

Licence vai licences kartīja pēc tās devīguma termiņa izbeigšanās mēneša laikā jānodedz tās izsniedzējās institūcijai. Nozaudešanas gadījumā licenci atzīst par spēkā neesošu un par to tiek publicēts paziņojums oficiālajos preses izdevumos, kas arī jāuzrāda, saņemot atkātotu licenci.

Licences izsniedzējas institūcijas var licenci vai licences kartījas anulēt, ja tiek konstatēts, ka:

1) iesniegtās ziņas, uz kuru pamata izsniegt licence, neatbilst īstenībai,

2) uzņēmējdarbības veicēji neievēro LR spēkā esošo likumdošanu par autotransporta pārvadājumiem,

3) ir pamatojoti pierādījumi par nespēju uzņēmējam veikt licencēto uzņēmējdarbību.

Par licences anulēšanu tās īpašnieks tiek informēts rakstiski ne vēlāk kā 10 dienas pēc šāda lēmuma pieņemšanas, un viņš 15 dienu laikā pēc pazīnojuma saņemšanas ir tiesīgs iesniegt pretenziju vai arī viņam ir jāpārtrauc licence norādīta uzņēmējdarbība un licence kopā ar licences kartījam jānodedz to izsniedzējai institūcijai.

Par autotransporta pārvadājumu veikšanu bez licences, licences kartījas, par minēto dokumentu izmantošanas noteikumu neievērošanu, kā arī par šo dokumentu neuzrādīšanu autovadītājs var tikt sodīts ar naujas sodu no Ls 10 līdz Ls 25.

A.Poplavskis,
rajona padomes izpildīdirektors

Vietejas ziņas

Mācību procesam jāturpinās

Zinātnes un izglītības ministrijas, skolu valdes, Aglonas pagasta un baziķu un pašreizējās Aglonas ģimnāzijas pārstāvji apsprieduši ģimnāzijas iepriekšējām nodosanu bazilikai, kā arī problēmas, kas saistītas ar Izglītības likuma ievērošanu, lai pārmaiņu laikā vislīdzīgie cietēji neizrādītos skolēni, jo īpaši — bērni, kuri mācās Aglonā.

Rajona padomes kultūras un izglītības komitejas priekšsēdētāja Valentīna Brice pastāstīja:

Šīs sarunas gaitā izkristalizējās katras puses intereses. Ministrija un skolu valde iestājas par to, lai skolas likvidācijas un jaunas skolas veidošanas posmā netiku pārkāpti Izglītības likuma pamatprincipi. Mācību procesam skolā jāturpinās, kā to paredz šis likums. Rajona padome un skolu valde ir norūpējusies (un to arī atklāti paziņoja) par to, kāds būs bērnu bārenu liktenis, jo Aglonas ģimnāzija bāreniem visus šos gadus ir bijusi gan mācību iestāde, gan mājas. Mēs negribam piekrist, ka, lūk, visiem bāreniem jādodas tikai uz Jaunaglonu...

Bazīkas pārstāvis un Aglonas pagasta pašvaldība izteica savu rūpi — ātrāk atgūt īpašumu.

Sarunas gaitā apspriesti arī termini, kādos varētu notikt skolas nodosana un pieņemšana, ka bazilikai jāiesniedz koncepcija, ko tā izstrādā jaunās skolas veidošanai.

«Ražiba» privatizēta

24. oktobrī notika privatizācijas komisijas sēde par lauksaimniecības agroreservisa uzņēmuma «Ražiba» privatizāciju. Komisijas priekšsēdētājs Jānis Desainis informēja, ka pieņemts lēmums, kas paredz, ka «Ražibas» Preiļu ražošanas bāzi privatizēs darba kolektīvs, kas bija viens no pretendentiem.

Pie dokumentu kārtosanas Rušonas minerālmēslī noliktavu privatizēšanai strādā aglonietis Juris Cakuls, kas ir vieņigais pretendents šī objekta privatizācijai.

Speciālisti no Vācijas nodod pieredzi

Preiļu kooperatīvo sabiedrību savienības valdes priekšsēdētājs Leonards Šustovs «Novadniekiem» pastāstīja, ka sagādes un ražošanas apvienības desu

cehā Preiļos trīs dienas prasmi desu ražošanā rādīja vācu firmas speciālisti, kuri vadīja praktiskās nodarbības.

Vācu speciālisti arī rādīja, kā pareizi jāsadalī kautķermēji un jānoformē vitrīnas Preiļu gaļas un piena veikalā.

Šomēnes būs jauna produkcija

Akciju sabiedrības «Preiļu siers» ģenerāldirektors Jāzeps Šņepsts pastāstīja, ka uzņēmuma tehnoloģiskais dienests izveidojis jaunas produkcijas paraugus. Būs jauna siera šķirne, kas garšas ziņā līdzinās Holandes sieram. Šis siers būs mīkstāks, elastīgāks nekā visā pasaulē pazīstamais «Ceders», pēc kura Latvijā pagaidām ir mazs pieprasījums. Vietējā tirgū pārdod tikai 10 procentus no saražotās produkcijas.

Iz izmēģinātās arī kūpināta siera šķirnes. Akciju sabiedrību «Preiļu siers» šīs šķirnes apmierina, bet galvenais vērtētājs, protams, būs pircējs. Pēc saskaņošanas ar Vides aizsardzības centra speciālistiem šīs šķirnes sieri parādīsies vietējā tirgū. Tā būs pirmā izmēģinājuma partija. Šī siera nogatavināšanas termiņš ir tikai viens mēnesis, tāpēc tā ir izdevīga produkcija apgrozāmo līdzekļu ātrākai palielināšanai.

Eiropas kvotas jau izpildītas

«Preiļu siers» izpildījis atlautās kvotas produkcijas eksportēšanai uz Eiropas valstīm — 300 tonnas eksportētas divu mēnešu laikā. Akciju sabiedrība ar ārzemju partneru līdzdarbību centās panākt kvotas palielināšanu vēl par 200 tonnām, bet tas nav izdevies.

Par eksporta produkciju otrajā ceturkšņi «Preiļu siers» jau ir saņemis 29000 latu lielu subsīdiju, no kuras tiek maksāts pienu piegādātājiem. Vēl no valsts subsīdijās par eksportēto produkciju jāsaņem 40 tūkstoši latu.

Ir noslēgti līgumi ar Dāniiju par produkcijas nosūtīšanu uz šo valsti novembrī.

Palielinās izmaksas pienu piegādātājiem

«Preiļu siera» ģenerāldirektors Jāzeps Šņepsts teica, ka ekonomiskā situācija rūpīcā ar katu dienu nedaudz uzlabojas. Pagājušā gada oktobrī rajona zemnieki, paju sabiedrības par pienu saņema kopā tikai 57 tūkstošus latu, bet šogad oktobrī izmaksāti 102,8 tūkstoši. Akciju sabiedrības vadība ir pārliecīna-

ta, ka jau tuvākajā laikā no rajona ekonomiski izspiedīs piena produkcijas pārpircējus.

A.IJjina Sociālās aprūpes nodala, sanēmusi sūtījumu no Dānijas

Rajona padomes sociālās aprūpes nodala vadītāja Juta Fadejeva pastāstīja, ka ir saņemta humāna palīdzība no Dānijas sociālās aprūpes un pensionāru organizācijas Salenieku pansionātam, Aglonas lauku slimnīcas pansionāta nodalai. Smagākajiem slimniekiem tagad būs deviņas funkcionālās gultas, divi invalīdu ratīni, staigāšanas palīgierīces un kruki.

Pirmās grupas invalīds Andris Rusiņš no Līvāniem saņems funkcionālo gultu un matraci, slimnieka pacēlāju, invalīdu ratīnus un galdiņu pie gultas.

No republikāniskā Valsts protezēšanas un ortopēdijas eksperimentālā centra atvesti astoņi istabas ratīni, kas paredzēti pirmās grupas invalīdiem. Tos saņems Ēriks Zalāns no Rušonas pagasta, Pāvels Mihailovs no Galēnu pagasta, Jānis Mucenieks un Vladislavs Určs Sutru pagastā, Jānis Ližbovkis Rožes pagastā. Trīs invalīdu ratīnus saņems preilieši Lidiņa Medvedeva, Valentīna Agurjanova un Jāzeps Rubins.

Invalīdu ratīnus saņēmušas attiecīgās pašvaldības, kuras tos nogādās nosauktajiem pagastu iedzīvotajiem.

Sociālās aprūpes nodala jau izsniegusi divus invalīdu krēslus. Tos saņēmušas Veneranda Upeniece un Emīlija Ceple.

Rajona padome ekonomē siltumu

Jau pagājušā gada ziemā rajona padome lielākajai daļai savu iestāžu iegādājās un uzstādīja siltuma skaitītājus. Šoziem skaitītāji būs visām iestādēm.

Lai ekonomētu līdzekļus par telpu apkuri, nopirkti trīs komplekti siltuma regulatoru, kurus uzstāda Preiļu poliklīnikai, Līvānu poliklīnikai un rajona padomes ēkai. Izvēlētas tās iestādes, kur darba diena ir astoņas stundas, bet naktis un brīvdienās telpas netiek izmantotas. Tāpēc pavisam nav lietderīgi tās apkuriņat pilnā apjomā.

Rajona padomes izpildīdirektors Aleksandrs Poplavskis pastāstīja, ka iegādātos siltuma regulatorus ražojuši dāņu firma «Danfoss», tie ir samērā dārgi, bet loti izdevīgi un ērti izmantojami. Ar to

palīdzību siltuma padevi var gan sazināt, gan pavisam atslēgt. Taču tas nenozīmē, ka lielā salā apkures sistēma varētu aizsalt. Siltuma regulatora elektroniskās ierīces automātiski atjaunos siltuma padevi, kad sistēmā ūdens temperatūra noslidēs līdz +10 grādiem.

Iestāžu vadītāji ir ļoti ieinteresēti ekonomēt līdzekļus par apkuri. Tāpēc nākamajā apkures sezonā, ja vien atļaus padomes līdzekļi, siltuma regulatorus iegādāsies arī pārējām iestādēm.

Jāreģistrē padomes īpašums

Pirms kāda laika rajona padome pieņēma lēmumu sākt savu īpašumu reģistrāciju Zemesgrāmatā. Taču šī lieta neiet uz priekšu tik ātri, kā bija cerēts. Izrādās, ka kompartījas laikos iestādes nēma un atdeva no vienas kompetences otrā bez kādiem nopietniem dokumentiem, pietika ar partījas rajona komitejas lēmumu.

Tagad šie lēmumi ir jāmeklē arhīvos. Bet visiem labi zināms, cik noslogoti ir arhīvu darbinieki. Tāpēc nepieciešamās izziņas ir jāgaida ilgi, bez tam daļu no nepieciešamajiem īpašumu pierādošajiem dokumentiem nemaz nevar atrast.

Par sabiedrisko autotransportu

Patlaban notiek rajona padomes un Jēkabpils autobusu parka vadības pārrunas par sabiedriskā autotransporta attīstību Preiļu rajonā. Tieka informācija par starpīlētu autobusu un vietējiem maršrutiem, lai izvērtētu, kuri rajoni nostūri vēl nav nodrošināti ar normālu autobusu satiksmi. Šī informācija tiks izsūtīta pagastu pašvaldībām. Pēc izpētes un rezultātu apkopošanas varēs lemt, kur satiksmi papildināt vai arī kādu lieku maršrutu slēgt.

Galvenais kritērijs — cik ērts konkrētais maršruts ir iedzīvotājiem, vai skolēni var rītos normāli nokļūt uz skolu, bet pēcpusdienu mājās. Šajā ziņā sarežģīta situācija ir Turku, Jersikas un Rožkalnu pagasta vairākās apdzīvotās vietas.

Ja Jēkabpils autobusu parka piedāvātie maršruti neapmierinās mūsu rajona iedzīvotāju vajadzības, rajona padome solās palīdzēt. Bet palīdzības varianti ir vairāki — slēgt līgumu ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību «Automobilists» vai arī pašiem iegādāties autobusu un atklāt kādu maršrutu.

L.Kirillova

Linus audzēt ir izdevīgi!

Linkopība Latgalē ir viena no vecākajām augkopības nozarēm. Der atcerēties, ka 1938. gadā Latvija ieņēma 2. vietu linu eksportā aiz Krievijas, linšķiedras kopieguve sastādīja 21,5 tūkstošus tonnu, sēplātība bija 63,5 tūkstoši hektāru.

Pēdējos gados sējumā plātības katastrofā samazinājušās. Arī šogad Latvijā tos audzēja nepilnos 2 tūkstošos hektāru, bet Preiļu rajonā tikai 52 hektāros. Citviet Latgalē — Rēzeknes rajonā pāri 500 ha, Ludzas — 300 ha, Balvu — 350 ha, Krāslavas — ap 150 ha. Daži linu audzētāji izaudzēto jau realizējuši. Sniedzu rezultātus par nodotajiem tilinātāiem linu stiebriņiem Rēzeknes SIA «Latlin».

Linu udzētājs	Pagasts	Sēplātība ha	Ražiba no ha		Ieņēmumi no ha kopā ar subsīdijām Ls
			stiebriņu cnt	šķiedras cnt	
Arvīds Sprindzs	Galēnu	2	38,9	9,1	557
Irēna Brīška	Galēnu	2	34,4	8,9	482
P.S. «Turība»	Riebiņu	21	34,2	8,9	524
Juris Reinis	Saunas	5	31,5	8,2	489

Redzam, ka šie linu audzētāji, izmantojot precīzi un pareizi agrotehniskas kompleksa elementus, ieguvuši atzīstamus rezultātus, jo, pastāvot agrākajai kopsaimniecību sistēmai, labs rezultāts skaitījās, ja linšķiedras ražība bija no 3,5-4 cnt no ha. Linu audzēšana un novākšana prasa arī izdevumus, kas atkarībā no pielietotās tehnoloģijas varētu būt 150-200 Ls uz hektāru. Rezultātā no 1 ha var iegūt 280-350

ls lielu peļnu, kas raksturo linu audzēšanas ekonomisko efektu. Jāatzīmē, ka izaudzēto linu stiebriņu kvalitāte nebija zemāka par Nr. 1,25, bet ar Nr. 1,75 tika novērtēta J.Reiņa audzētā produkcija — 25%, p.s. «Turība» — 20% no kopsvara.

Valsts piemaksā subsīdijas Ls 90 par katru tilināto linu stiebriņu tonnu, bet fabrika maksā par Nr.1 — Ls 40; Nr.1,25 — Ls 45; Nr.1,5 — Ls 55; Nr.1,75 — Ls 65.

Te jāatgādina, ka vēl pilnīga samaksā linu audzētājiem nav saņemta, kā no fabrikas, tā subsīdijas. Bet no skaitījēm katram zemniekam jāizdara secinājums, vai vērts audzēt linus vai ir citas līdzvērtīgas kultūras, kuras dod lielāku peļnu no hektāra?

Linu audzētājiem, kas nolēmuši arī 1996. gadā nodarboties ar linkopību, jādara tās zināmās lauksaimniecības departamentam, līnsēku stacijai vai Preiļu linu fabrikai, kura atjaunošas izaudzētās linu produkcijas pieņemšanu 1996. gadā, paredzot samaksu ne mazāku kā citās linu fabrikās. Jāzina tas arī tāpēc, ka audzējot linus, vajadzīga sēkla, ko jāsagatavo, jāiepērk jau tagad, bet līnsēku stacija nevar to darīt, nezinot pieprasījumu.

Neiztikt arī bez kimikālijām, sevišķi cīnai ar vārpatu. Pēc sniega nokušanās vēl droši varētu iestrādāt nātrija trihloracetātu 30-35 kg/ha, kā arī iepirkīt pavasarī lietojamās, jo tagad tās lētākas. Padomāt der arī par koplietošanas tehniku linu audzēšanai.

Jānis Kivlenieks,
lauksaimniecības departamenta galvenais agronom

Tā strādā Aglonas patērētāju biedrība

Kaut vai tāpēc, ka mēs esam noteikuši atvieglojumus tiem paju biedriem, kuri samaksājuši pilnu paju. Viņi Aglonas patērētāju biedrības veikalos lielgabarieta preces var iegādāties ar 5-10 procentu atlaidi. Piemēram, paju biedrs, kurš

iegādājas mēbelu komplektu, televizoru vai ledusskapi, par šo preci maksā 5-15 latus mazāk nekā citi pircēji. Viņi preces var iegādāties uz nomaksu. Tāpat ar pirts pakalpojumiem. Par mazgāšanos pirti biedriem ir noteikta mazāka ieejas biletēs cena. Iespējams, turpmāk patērētāju biedrība domās arī par citiem atvieglojumiem. Domāju, ka paju biedri sāks rēķināt, kas viņiem ir izdevīgi un kas nav. Mēs neesam vienigie tirgotāji Aglonā, bet pagaidām tikai mēs, kā

minēju, saviem pircējiem dodam atlaides lielgabarieta preču iegādē.

Aglonas patērētāju biedrībā preču apgrozījums ir 528 tūkstoši latu gadā. Agrāk, kad nebija konkurencē, apgrozījums bija lielāks. Darbojas 13 veikali, no kuriem 5 atrodas ciemata teritorijā. Lielākais preču apgrozījums ir pārtikas veikalā. Rūpniecības preču apgrozījums ir tikai 28-29 procentus no kopējā. Analizējot pieprasījumu, redzam, ka rūpniecības preču piedāvājums šobrīd ir atbilstošs pieprasījumam un cilvēku pirkstspējai. Protams, ja būtu normāli kredīti, preču būtu vairāk. Vairāk līdzekļu varētu ieguldīt materiāli tehniskās bāzes uzlabošanā.

Preču piegāde ir centralizēta visā rajona patērētāju kooperācijas sistēmā. Tā var racionālāk izmantot transportu, jo transporta pakalpojumi un preču piegāde prasa lielus izdevumus.

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, samazinās alkohola pārdošana, jo dzērienu pārdod arī privātie tirgotāji, nereiti tos piensot pircējiem pat uz mājām. Un tomēr daļa pircēju priekšroku dod mūsu dzērienu veikalām, jo mēs nekvālitatīvu preci netirgojam.

Patērētāju biedrības īpatnība ir tā, ka mūsu pārziņā jau vairākus gadus ir arī sadzīves pakalpojumi. Kad likvidējās rajona sadzīves pakalpojumu kombināts, pēc vietējās pašvaldības iniciatīvas mēs pārņemām arī sadzīves pakalpojumus. Lai gan šie pakalpojumi nekādu pēļu biedribai nedod, neesam likvidējuši ne šuvēju darbnīcu, ne frizētavu. Iedzīvotājus apkalpo arī kurpnieks, atbrauc televizoru meistars. Mēs ieguldījām līdzekļus pirts izremontēšanā, arī sadzīves pakalpojumu nama remontdarbos.

Ar bijušo pašvaldību bija panākta vienošanās par ipašuma iegādi, noslēgts pirkšanas — pardošanas līgums. Bet, nomainoties vietējai varai, attiecības ipašuma sakarā ir saasinājušās. Aglonas pagasta padome uzskata, ka iepriekšējā valde rīkojusies nepareizi, un mēs tagad savas attiecības noskaidrojam tiesas celā. Kad ipašums bija nesakārtots, nolaists, tas nevienam nebija vajadzīgs, bet līdzko tas tika atjaunots, tas pašvaldībai atkal kļuva vajadzīgs.

* * *

Aglonā paliek atklāts jautājums par

to, vai vajadzīgs tirdzniecības tirgus. Jaunie likumi izvirza bargus noteikumus. Patērētāju biedrība patlaban nevar ieguldīt daudz līdzekļu, lai šādu tirgu, kur varēs strādāt ar kases aparātiem, uzbūvētu. Tāpēc no tirgus kā tāda vispār atteicās. Lidija Pumpiša uzskata, ka patērētāju kooperācija, tāpat privātieki, var nodrošināt iedzīvotājus ar nepieciešamajām pārtikas un rūpniecības precēm. Produkciju no zemniekiem iepērk patērētāju kooperācija, pārdomā privātieki. Bet būt vai nebūt tirgum Aglonā, jāizlej pašvaldībai.

Aglonas patērētāju biedrības veikalos preces regulāri tiek nocenotas. Tas izdevīgi mazturīgiem cilvēkiem, jo, piemēram, vasaras sezonas preces, kas noceertas, maksā par 20-70 procentiem mazāk. Noceno arī iepriekšējo dienu maizi.

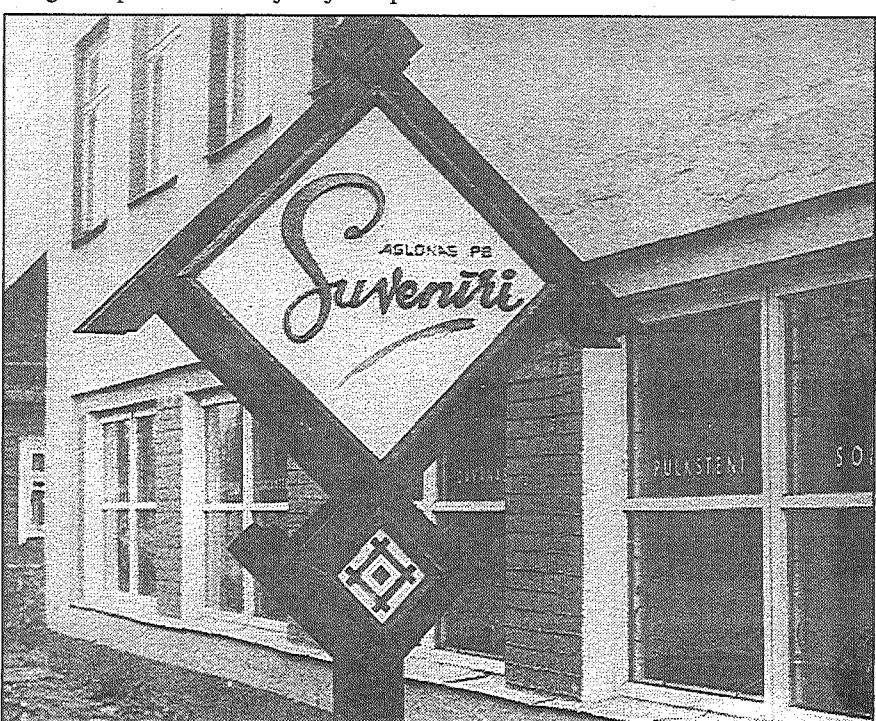
L.Pumpiša vēl sacīja, ka patērētāju biedrība var izdzīvot tikai tad, ja viena posma zaudējumus sedz ar cita pēļu. Aglonas patērētāju biedrība ir lauku biedrība, un tai, protams, ir ne mazums problēmu. Tomēr, ieskatoties biedrības veikalos, patikami pārsteidza preču piedāvājums, kā arī prasme preces izkārtot tā, lai piesaistītu pircējus.

A.Iljina

Attēlos:

- Pārtikas veikala vadītāja Leonīne Valaine (no labās) apkalpo pircējus. Šī veikala darbiniekus Aglonā uzteic kā labākos pārdevējus.
- Pārdevēja Inese Laļina.
- Pārdevēja Valentīna Rubika.
- Pārdevēja Anna Skudra.
- Apģērbu un apavu nodalā strādā Ina Poplavskā. Arī šajā nodalā ir plašs preču sortiments.
- Aglonas patērētāju biedrībā īpašu uzmanību pievērš reklāmai. Aicina veikals «Svenīri»...

J.Silicka foto

Aglonas patērētāju kooperācija izveidojās 1926. gadā, un šeit tapa viena no pirmajam patērētāju biedrībam tagadējā Preiļu rajonā. Tiesa, laika gaitā tā tika pārstrukturēta un atkal atjaunota. Kopš 1991. gada, kad Aglonā atjaunoja patērētāju biedrību, par tās vadītāju strādā Lidija Pumpiša.

Ar viņu runājām par pašreizējo situāciju kooperatīvajā tirdzniecībā, kad dažādu ekonomisku problēmu dēļ un arī tāpēc, ka veidojas arvien lielāka konkurence, tirgošanās klūst par sava veida mākslu.

— Līdz 1993. gadam paju biedru skaits bija 1300, — sacīja L.Pumpiša. — Kad notika pāreja no rubļa kura uz latu, paju biedru maksa kļuva 13 santimi. Lōgiski, ka šāds paju biedru ieguldījums nevarēja neietekmēt biedrības ekonomisko stāvokli. Nebija iespējams paliecināt apgrozāmos līdzekļus, nemaz ne runājot, ka paju biedrs varētu gūt kaut kādu peļņu.

Paterētāju kooperācijas sistēma nolēma, ka pajas lielums jāpalieina līdz 7 latiem 50 santimēm. Taču... Uz šo brīdi šādu paju ir iemaksājuši un par pilntiesīgiem patērētāju kooperācijas biedriem kļuvuši tikai 75 cilvēki. Lai paliecinātu apgrozāmos līdzekļus, nolēmām, ka patērētāju biedrības darbinieki katrs ie-maksā 50 latus, bet biedrības valdes locekļi — 150. Nedaudz, taču šādā veidā apgrozāmie līdzekļi palieinās. Vairāk var iepirkīt preces un tās pārdot.

Ceru, ka Aglonas pusē paju biedru skaits, kuri samaksās pilnu paju — 7 latus 50 santimēs — turpmāk pieauga.

Uz Ziemeļvalstīm — pēc pieredzes

Ziemeļvalstu informācijas centrs Helsinkos kopā ar Somijas izglītības, Helsinku pilsētas bibliotēku, Ziemeļvalstu informācijas biroju Rīgā un Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku dienestu organizēja mācības bibliotēku direktoriem. Apmācību plānā bija paredzēts arī braucieni uz Ziemeļvalstīm uz sadraudzības bibliotēkām Dānijs, Norvēģija, Islande, Zviedrija un Somija. Uz Somiju laikā no 21. līdz 28. oktobrim devās 5 bibliotēku darbinieki no Rīgas, Cēsim, Ogres un Preiļiem.

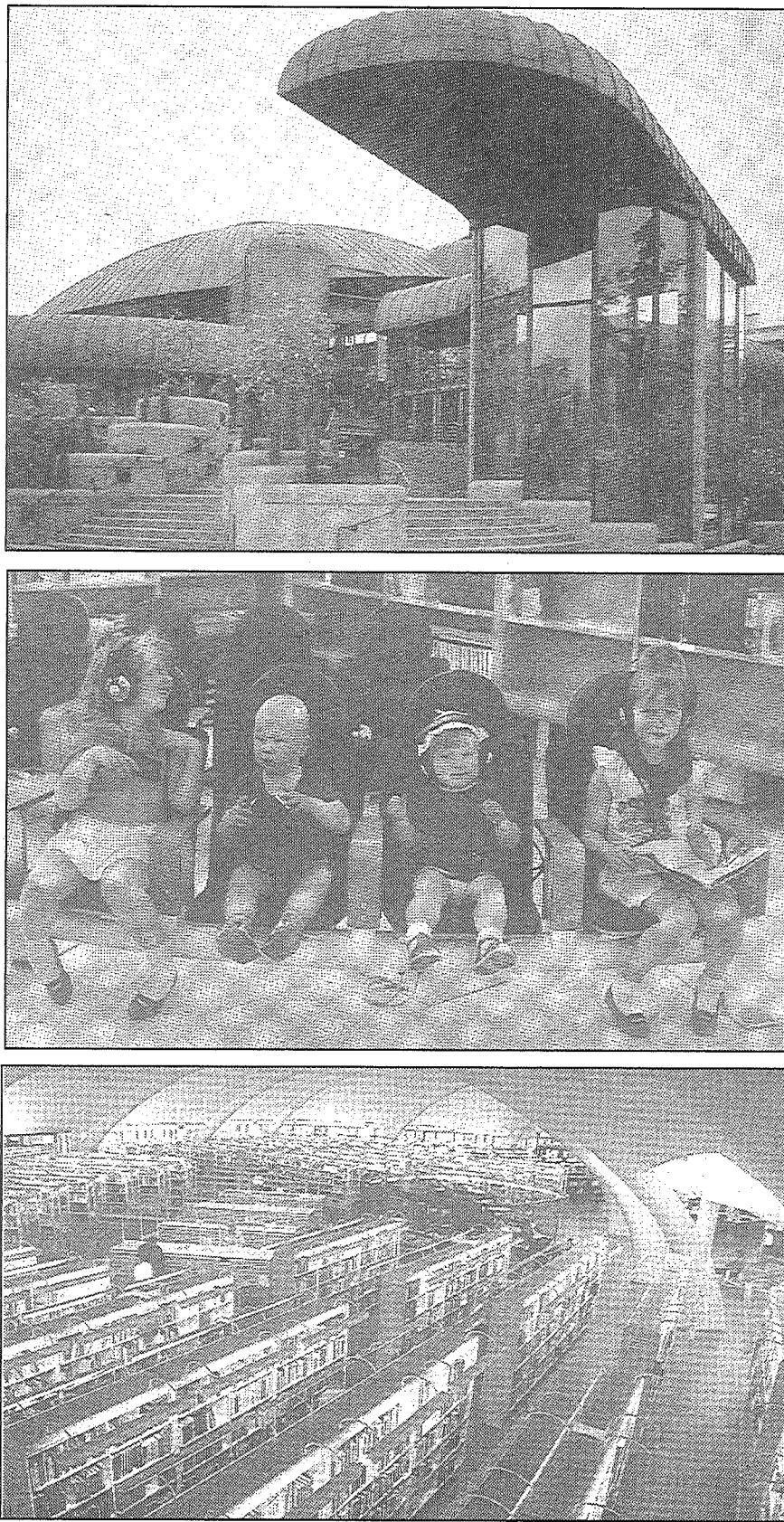
Māna brauciena mērķis bija Tamperes pilsētas bibliotēka. Tampere ir viena no lielākajām pilsētām Somijā. Iedzīvotāju skaits pāri par 100 tūkstošiem.

Tamperes pilsētas bibliotēkas jaunā ēka uzcelta 1986. gadā pēc speciāla projekta. Kopējā bibliotēkas platība ir 11225 m². Bibliotēka funkcionejošas nodalas: bērnu un jauniešu, muzikas, uzzinu literatūras, pieaugušajiem, lasītavas u.c. Ir arī izstāžu galerija, kafejnīca, konferenču zāle, ēdīnīca un atpūtas un darba telpas personālam. Telpas ļoti gaišas, ērtas lasītājiem, daudz zālumu. Kopējais bibliotēkas fonds ir 1091989, tai skaitā video materiāli, skanu ieraksti, periodiskie materiāli u.c. Vidēji dienā ir līdz 600 apmeklētāju. Gada laikā izsniedz 4277389 eksemplārus. Jāpiebilst, ka bibliotēka literatūra ir divpadsmīt valodās. Pilsētā vēl darbojas 14 filiālbibliotēkas, 120 apdzīvotas vietas apkalpo bibliobuss, 6 bibliotēkas 6 slimnīcas un 100 cilvēkiem grāmatas piegādā mājās.

Bibliotēkā visi darba procesi ir automatisēti: gan fonds, gan lasītājiem izsniegtā literatūra ir ievadīta kompjūteros. 10 minūšu laikā var atrast jebkuru vajadzīgo informāciju un saņemt izdrukas vai vajadzības gadījumā pārkopēt tekstu. Ar kompjūteriem strādā arī paši lasītāji, arī bērni.

Ārkārtīgi bagātīgs grāmatu fonds, jāpiebilst, ka visas grāmatas ir labi saglabātas, jo katru grāmatu pirms tā nonāk pie lasītāja aplimē ar plastikātu.

Apmeklējot bibliotēkas Somijā, es izjutu, cik ļoti daudz šeit domā par bērniem un jauniešiem. Tamperes bibliotēka bērnu un jauniešu nodalā daudz bērnu grāmatu ar ļoti labām ilustrācijām. Grāmatās par praktiskiem jautājumiem ar zīmējumiem parādīts, kā uzrakstīto veikt praktiski. Maziem bērniem ir iespēja uzziekt austīnās, klausīties stāstījumu par kādu augstvērtīgi ilustrētu grāmatu, kas ir attēlots ilustrācijās. Bibliotēka ir arī klavieres, kur var mācīties spēlēt vai arī izpildīt kādu skandarbu, izmantojot plašo bibliotēkas muzikas nodalas nošu klāstu. Pamatojums ir tāds, ka ne jau visiem mājās ir klavieres, vai arī studentiem, kas studē Tamperē ir

iespēja spēlēt klavieres. Pašiem mazākajiem grāmatas ir izgatavotas no mīkstiem materiāliem, lai, bērnam krītot, nesaskräpētos. Bērniem ir arī leļļu teātris, kur spēlē paši bibliotekāri, t. sk. arī Tamperes pilsētas bibliotekās vadītāja Tula Martikaine. Pasakaina ir tā saucamā Mumino galerija, kurā pēc Tuves Jansones grāmatām par trollīti Mumino viss attēlots uzskatāmi, izveidojot ar figūriņu palīdzību ainas no T.Jansones grāmatām. Šī galerija tapusi ciešā sadarbībā ar autori. Galerijā katru dienu ir liels skaits apmeklētāju. Vēl jāpiebilst, ka šeit atrodas arī veikals, kur var iegādāties gan Tuves Jansones grāmatas, gan arī visdažādākās trollīša Mumina figūriņas.

Apmeklējot mūzikas nodaļu, mani pārsteidza fielais skaņu ierakstu, skaņu plāsu, video filmu, nošu klāsts visās lielākajās pasaules tautu valodās. Tamperes pilsētas bibliotēkas mūzikas nodaļa esot vecākā Somijā, dibināta 1958. gadā.

Vēl Tamperē bija iespēja apmeklēt Herantes bibliotēku, kas 1995. gadā nosvinēja savas pastāvēšanas 20 gadu jubileju. Arī šī bibliotēka celta pēc speciāla projekta, sava mikrorajona centrā, ļoti izdevīgā vietā. Bibliotēkas iekšējais iekārtojums līdzīgs Tamperes bibliotēkai, ļoti ērts izkārtojums, bagāts grāmatu, video materiālu, skanu ierakstu klāsts. Interesanti, ka bibliotēkas vidū izveidota strūklaka, kur reizēm notiekot arī mūzikas koncerti — sajūta tāda, it kā atrastos jūras krastā.

Vēl man bija iespēja apskatīt slimnīcas bibliotēku, vienu dienu braucu ar bibliobusu. Iepazinos ar visām bibliotekārās apkalpošanas formām. Apmeklēju arī skolas bibliotēku un iepazinos ar Mekālas pamatskolu.

Interesanta bija arī ārpusbibliotēkas apmeklējumu programma. Biju simfoniskas mūzikas koncertā, slāvu dziesmu vakārā, biju uz tikšanos ar desmit Tamperes rakstniekiem un dzejniekiem. Apmeklēju arī Helsinku ievērojamākās vietas. Man bija dota iespēja apciemot arī Tamperes bibliotēkas vadītāju Tulu Martikaini mājās, iepazīties ar viņas ģimeni.

Iespaidu ļoti daudz un secinājumu arī. Mēs dzīvojam dažādās sabiedribās, un man diemžēl ir jāatzīst, ka mēs vēl joprojām nedzīvojam demokrātiskā sabiedribā, kur ikvienam cilvēkam bez maksas ir dota iespēja bibliotēkā iegūt jebkādu informāciju.

Ināra Batarāga

- Attēlos:
- Tamperes bibliotēka;
- arī mazajiem interesentiem ir sava zāle bibliotēkas plašajās telpās;
- grāmatu zāle.

Līvānu 1. vidusskolas direktore Maija Kručiņina par iespaidiem izglītības iestāžu vadītāju starpvalstu kursu 2. sesijā Viļnā

◆ Atbilstoši pedagoģisko darbinieku tālākizglītības programmām un Baltijas — Zviedrijas Starpvalstu projektam «School as a Learning organization», 10 Latvijas izglītības iestāžu vadītājiem bija iespēja iesaistīties starpvalstu eksperimentālajos kursos.

Pirmā šo kursu sesija notika jūnijā Jūrmalā, 2. sesija no 22. līdz 26. oktobrim — Viļnā, 3. sesija 1996. gada martā notiks Igaunijā, bet 1996. gada rudenī Zviedrijā būs šo kursu noslēguma sesija.

Latvijas grupas sastāvā no Preiļu rajona ir iekļauta Līvānu 1. vidusskolas direktore Maija Kručiņina. Viņa vienīgā pārstāv arī Latgali.

Pēc piedalīšanās šī projekta 2. sesijā Viļnā Maija Kručiņina dalījās iespaidos par paveikto:

— Galvenais uzdevums šīs sesijas laikā bija strādāt pie projekta, kas saistīts ar skolas demokratizēšanu un attīstību.

Mums bija pieņemšana Lietuvas Izglītības ministrijā Viļnā, kur iepazīnāmies ar Lietuvas izglītības sistēmu. Pēc tam katras valsts pārstāvji apmeklēja kādu no piedāvātajām 4 skolām.

Viena no tām bija speciālā skola apmēram 100 bērniem ar sociālajām problēmām (bērni, kuri kļauno, ar izteikti negatīvu uzvedību, bērni no nelabvēligām ģimenēm u. tml.). Šajā skolā viņi saņem palīdzību, sa-

pratni, viņiem dod izglītību. Pedagogi ir sasniegusi ļoti labus rezultātus.

Nākamā piedāvātā bija ļoti liela vidusskola, kurā mācās 3 tautibū bērni — lietuvieši, poli, krievi. Sākot no 7. klases, viņus mēģina integrēt lietuviešu skolā.

Mūsu delegācijām tika piedāvātā arī skola, kur galvenais akcents tiek likts uz ētisko un estētisko audzināšanu.

Latvijas delegācija izvēlējās Viļnas 12. vidusskolu, kur mācās lietuvieši un krievi. Skolai ir sadarbība ar Policijas akadēmiju, ir interesanti eksperimenti mācību un pašpārvaldes procesā.

Mums bija arī daudzas diskusijas par direktora loimu, imīdzi, pienākumiem. Baltijas valstis līdz šim nekur negatavoja skolu vadītājus. Skolu direktori ir «izauguši» no skolotāju vidus darba gaitā. Daugavpils Pedagoģiskajā institūtā pašreiz gan ir aizsākusies skolu vadītāju sagatavošana, tomēr ir zināma skepse, vai jauns cilvēks tikko no augstskolas varēs uzņemties skolas vadībā.

Šīs Viļnas sesijas laikā, apkopojot diskusiju un skolas redzētā rezultātus, veidojām tabulas «Skolas vadītājs vakar, šodien, rīt».

Lielu iespādu atstāja arī tikšanās Marijampolē — tā ir ļoti skaista pilsēta netālu no Polijas robežas.

Pilsētā ir ļoti daudz bērnudārzu, bet viens ir īpašs.

Tajā uzturas bērni ar garīgiem un fiziskiem traucējumiem, bet bērnudārza ir arī veselo bērnu grupas. Pret visiem bērniem pedagogi izturas ar lielu mīlestību, ar viņiem strādā psihologi, bērniem ir ipašas mācību programmas, ipaši vingrojumi slimajiem bērniņiem. Viss tiek darīts, lai viņiem nebūtu šīs atstumtības sajūtas.

Šajā pilsētā apmeklējām arī 6. vidusskolu, tai ir ļoti labs nodrošinājums ar mācību līdzekļiem, ir 2 IBM datorapmācības klases. Šīs skolas un vispār Lietuvas skolu audzēkņiem ir lielas iespējas arī mācīties citās valstīs.

Sesijas noslēgumā strādājām Viļnas skolotāju tālākizglītības institūtā, visu valstu darba grupas rezumēja 4 dienās paveikto, dibināja savstarpējus kontaktus.

Arī Līvānu 1. vidusskolas skolotājiem ar skolas informatīvi metodiskā centra palīdzību būs iespējas nākamgad vasarā mācīties kursos Viļnā.

Esmu ļoti pateicīga mūsu rajona skolu valdei par atbalstu šim Viļnas braucienam. Tā laikā es paplašināju savu redzesloku un redzēju sava darba stiprās un vānās puses.

Mūsu skola uz vispārējā fona izskatās labi, vajag tikai darboties. Jā, un noteikti jāmācās valodas, bez tām šodien neiztikt.

Daina Kursīte

Muzikāla nedēļa Līvānos

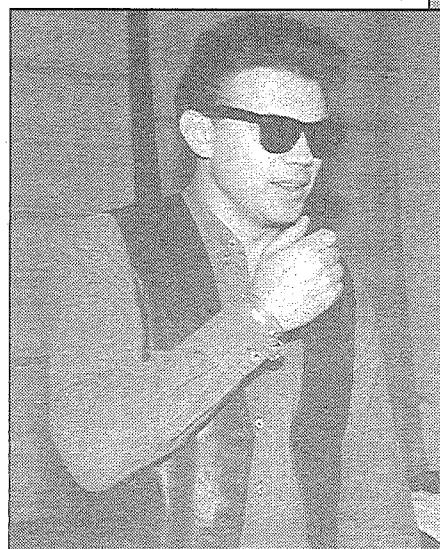
Akordeona mūzikas koncerts Livānu bērnu mūzikas skolā

27. oktobrī Līvānu bērnu mūzikas skolā koncertu sniedza akordeonisti Dmitrijs Beļehovs (Sanktpēterburga) un Ludmila Šlakonite (Kauņa). Koncerts tika organizēts Daugavpils 4. starptautiskā akordeona mūzikas festivāla ietvaros.

Dmitrijs Beļehovs, lai gan viņam ir tikai 12 gadu, jau ir vairāku starptautisku konkursu laureāts — Bulgārijā 1993. gadā; Sanktpēterburgā 1993. un 1994. gadā; Tulā 1994. un 1995. gadā un Itālijā 1995. gadā.

Pašreiz viņš ir Nikolaja Kravcova klases audzēknis Sanktpēterburgas kultūras akadēmijā. Līvānos viņš atskanēja A. Holmikova «Dziesmu», N. Šimčika «Parafrāzi par Paganīni tēmu», Semjonova «Bulgāru svitu».

Interesants fakts ir tas, ka Dmitrijs spēlē nevis parastu akordeonu, bet gan akordeonu ar modernizētu klaviatūru. Šādas konstrukcijas akordeonus visā plašajā Krievzemē spēlē tikai nedaudzi mūziķi, jo pašreiz tas ir eksperimentāls variants, bet Dmitrijam, muzicējot uz šī instrumenta, jau ir izdevies gūt pānākumus.

◆ Tā kā Latvijas Saeimā viena vieta šai koalicijai jau ir «aizsista» — tur būs Grinbergs, pa to laiku Dainis Porgants un Jānis Jarāns gatavojeties prezidenta vēlēšanām Maskavā.

gaisā aizlīdināja dažus savus «domājumus». Un palika tie kaut kur starp krāsainām gaismām un vārdiem mūzikā.

* * *

...Mājā pie jūras man ir sava studija, tur top ieraksti, tur es arī komponēju.

Visam vajadzīga noskaņa, viss ir atkarīgs no situācijas, — arī mūzika, ko es klausos. Draugu pulkā sveču gaismā kaut ko vienu, virtuvē, gatavojoši ēst, par visam ko citu. Jā, man pašam patīk gatavot ēst, un tā nekas, — tūri labi sanāk, bet tas nu tā...

Esmu beidzis konservatorijas stīgu nodaļu. Un mūzikā izmēģināju daudz ko, — operas korī dziedājis esmu, ar džeza trio izbraucām visu Ameriku, viss ir bijis... Kādreiz nopietnajiem mūzikiem bija prioritāte, šodien viņi to it kā zaudē, nāk cita mūzika vietā. Bet ar laiku, tāpat kā viņā pasaulē, viss nostāsies savās vietas.

Un tad nāca diskotēkas — izdzīvošanas variants sākumā. Tagad esmu tajā vienā iekšā. Ar aparātu, ierakstiem, kompakt-diskiem, ar visu, visu mums palīdz viena Amerikas firma.

Braucam pa Latviju, ir mums arī savi koncerti — «Mūzikas stunda» saucas. Ar diskotēkām esmu bijis arī daudzos Latgales rajonos, arī mazajās lauku skolās.

Mana publīka ne ar ko neatšķiras ne Rīgā, ne Latgalē. Tīniem ir sava mūzika un savas lietas, un, ja viņi grib dejot, viņi nāk un to arī dara, tā ir viņu vide un viņu dzīve. Es viņus saprotu.

Esmu salīdzinājis vecāku attieksmi pret saviem bērniem te — Latvijā — un Rietumos. Tā nu gan ir atšķirīga. Rietumos bērns ir līdzvērtīgs pieaugušajiem un viņu uzvēr nopietni. Ja bērns pasaka, ka viņš ies uz diskotēku vai darīs ko citu, tas ir tikpat svarīgi, kā pieaugušais iet uz darbu vai brauc ar auto. Arī bērnu problēmas

nav mazāk svarīgas kā pieaugušajiem. Mūsu vecākiem arī pieauguši bērni joprojām ir bērni un visu laiku pāri visam ir šī pārmērīgā aizbildniecība.

...Vispār, pats galvenais ir sevi nepazaudēt, jo grūtāk dzīvot, jo svarīgāk tas ir.

* * *

◆ Uldis Marhilēvičs ir neglābjams mūzikis un cer tāds arī palikt. Kaut gan, ja deputāts Grinbergs vienam piedziedās pilnas ausis ar politiķa priekšrocībām, ir iespējami varianti.

Zālē jau dejoja, un Ērikam bija jāiet pie viņiem, pie savējiem...

«Nopietns» stāsts par to, kā Imanta — Babīte» pieturēja Līvānos

29. oktobrī Līvānu kultūras nama zāle, par prieku nama direktoram, bija gandrīz pilna.

Sobrīd Latvijā ir stils veidot koalīcijas. Un viena tāda dižu mākslinieku koalīcija bija «pieturējusi» Līvānos: populārs dziedātājs un 6. Saeimas deputāts Ojārs Grinbergs & pianists, komponists, producents Uldis Marhilēvičs jeb tautā saukts Marhils & pasaulē vislabākā Mīldiņā Nabīņa (viņa arī Jānis Jarāns) un visskaistākā Skaidrīte Krāniņa (viņa arī Dainis Porgants) no «Imantas — Babītes».

Deputāts Ojārs Grinbergs dziedāja jaukās retrodziesmas (tās vienam tiešām padodas vislabāk), Marhils muzikāli pavadīja visus koalīcijas dziedošos un runājošos, bet Porgants ar Jarānu kārtējo reizi demonstrēja savas ģeniālās spējas pārvērstības. Stundas laikā viņi nomainīja daudzas ādas: Amerikas latvieti Pūlišu tēvu pret brīvās Kazahijas dziedošā pilsoņa ādu, kura pēc tam pārtapa sieviešu dzimtes Mīldiņā Nabīņā un Skaidrīte Krāniņā (mūsu TV skatītājiem ļoti iemīlotās tantītēs). Un visbeidzot viņas atpārvērtās atpakaļ par Porgantu un Jarānu.

Kopumā šis raidījuma «Imanta —

◆ Ojārs Grinbergs politikas viļņos metas itin drošs, jo daudzu gadu garumā pie skatuves viņš ir pieradis, un politiķi jau nekas cits nav, kā pati lielākā skatuve viņa mūžā.

Babīte» skatuviskais variants izdevās ļoti humorīgs un zālē sanākušie Līvānu pilsoņi, kuri pēdējā laikā vispār reti smejas, šoreiz smējās īpaši skāļi.

Arī koalīcija «Imanta — Babīte» ar mūsejiem bija ļoti apmierināta, un, nokāpusi no skatuves, atkal gribēja uz tās kāpt atpakaļ. Tā kā skatītāji jau bija izklīduši, «Babītes» atlīkūs šī vakara emocijas uzplaiksnīja aizkulīsēs.

Krāniņa jeb Porgants atcerējās, ka Rīgā vienam jau 3 dienas stāv neiznesta miskaste un vispār, šī problēma vienam ir gandrīz vāj pati lielākā viņa dzīvē (televīzora vērotāji par to jau būs dzirdējuši «Imantas — Babītes» raidījumos). Šad un tad Krāniņa kopā ar Nabīņu par to nelaimīgo miskasti uzdzied sērigu dziesmiņu.

Other problems vieniem ir deputāti un vēlēšanas. Latvijas Saeimā viena vieta šai koalīcijai jau ir «aizsista» — tur būs Grinbergs, bet pa to laiku Porgants ar Jarānu gatavoja prezidenta vēlēšanām Maskavā. Neveiksmes gadījumā vieniem nekas cits neatlikis, kā kļūt par tā paša Grinberga padomniekiem tepat Latvijā.

Ojārs Grinbergs gan politikas viļņos metas itin drošs, jo daudzu gadu garumā pie skatuves viņš ir pieradis, un politiķi jau nekas cits nav, kā pati lielākā skatuve viņa mūžā.

Marhils, savukārt, pret šiem politiķiem izturas visai skeptiski. Viņš tāds kā vecāki kļūvis un grūti jau vecumā kardināli visu mainīt. Viņš ir neglābjams mūzikis un cer tāds arī palikt. Kaut gan, ja deputāts Grinbergs vienam piedziedās pilnas ausis ar politiķa priekšrocībām, ir iespējami varianti.

Bet pagaidām viss paliek savās vietās: «Imanta — Babīte» paliek televīzijā, Marhils mūzikā, un Ojārs, — nu kur tad viņš citur paliks, gan jau arī atgriezīsies mūzikā atpakaļ.

Katrā ziņā pagaidām šajā koalīcijā, lai arī tās biedri ir ļoti dažādi, šķelšanās nav paredzama, jo vieniem ir kolosāls mēnešdāris Gunvaldis. Ja nebūtu viņa, sazin ko sie kungi tad pastrādātu?

Daina Kursīte

Andra Kursīša foto

Gimenes dzemdības. Par vai pret?

Sī gada 12. oktobri Līvānu TV parādījā sižetu, kura mērķis bija iepazīstīnāt ar jaunatvērto ģimenes dzemdību palātu un popularizēt pašas ģimenes dzemdības. Šīs sižets bija apliecinājums tam, ka Līvānos vēl ir māmiņas, kurās nolēmušas arī šajā grūtajā situācijā laist pasaulei savu bērninu. Tas ir brīnišķīgi! Ari es piedero pie tiem, kas ir par Līvānu dzemdību nodalas saglabāšanu, jo uzskatu, ka sieviete ir tiesības dzemdēt bērnu dzimtajā pilsētā, kurā piedzimušas un dzīvojušas iepriekšējās pauzdzes. Vienīgais, kas mani šajā sižetā samulsināja, bija tas optimisms, ar kādu daktere D.Bušmane runāja par ģimenes dzemdībām.

Mēs nonākam stagnācijas laiku situācijā, kad vēlamo pieņēma par esošo. Es uzskatu, ka Latvijā runāt par ģimenes dzemdībām kā ikdienīšķu parādību ir daudz par agru. Tās praktizē tādās valstīs, kurās iedzīvotāju izglītības līmenis visās dzīves jomās ir daudz reizē augstāks nekā Latvija. Tikai izglītots un intēlgents vīrietis var piedalīties šajā liejā notikumā. Centīšos paskaidrot tuvāk savu domu.

Ģimenes dzemdībām gatavojas jau iepriekš — vismaz 2 mēnešus pirms noteiktā dzemdību termiņa. Ja topošie vecāki ir nolēmuši «dzemdēt kopā», tad abi kopā apmeklē arī sagatavošanas kurss, kuros ietilpst gan para psiholoģiskā, gan praktiskā un fiziskā sagatavošana. Kā piemēru minēšu Vāciju, kur vasarā viesojos pie saviem draugiem Drēzdenē.

Man bija iespēja kādu vakaru sešot pie vakariņu galda kafejnīcā, noklausīties, kā viņi apspriež ģimenes problēmas. Tie bija jauni cilvēki, visi vecumā ap 27 gadiem, kuriem nevienam (arī precētajiem) bērniņa vēl nebija. Es biju pārsteigta, cik zinoši viņi ir — kā sievietes, tā arī vīrieši. Perfektas zinašanas gan ģimenes plānošanas jomā, gan par dzemdību norisi, gan par bērniņa barošanu ar krūti u.c. jautājumos. To, ko es biju ieguvusi praksē (man ir 3 bērni), viņi zināja jau tagad. Ar šo es gribēju uzsvērt, ka pat tādā attīstītā valstī kā Vācija, ģimenes dzemdības ir normāla, bet ne parasta parādība. Tas ir ārkārtīgi svarīgs jautājums, ko vienmēr iepriekš rūpīgi apsver — vai vīrs nāks līdzi vai tomēr paliks mājās?

Zinot vairuma Latvijas vīriešu intelektu un izglītības līmeni šajā jomā, nebūtu jātiecas pēc «šova dzemdību zālē», jo vīrietis, kurš atnāk apmierināt savu ziņķāri un paskatīties, kā tas notiek, labākā jadiņumā nevienu zālē netraucēs, jo praktiski palīdzēt viņš nekādi nespēj. Ar zemēs pirmsdzemdību kursos topošo tēti

apmāca, kā sievieti atbalstīt, pieturēt vai palīdzēt viņai ieņemt stāvokli, kurā vieglāk paciest sāpes un kurā viņa konkrētajā brīdi pati labāk vēlētos atrasties. Diemžēl mūsu vīriešiem šādu zināšanu pierūkst.

Vācijā bēriņš nāk pasaulei ļoti gaidīts un tikai tad, kad pāris uzskata, ka ir radīti visi nepieciešamie apstākļi viņa audzināšanai. Sievietes grūtniecība tiek uztverta kā ļoti liela laime. Es redzēju Drēzdenē šos laimīgos cilvēkus, kuri gaida savu mazuli. Cik ļoti maigi vīrs izturējās pret sievu! Viņš turēja viņu zem rokas, uzmanīgi sekoja, lai viņa nekur nepakluptu; cik mīli glāstīja viņas vēderu, taču būtībā bija saskarē ar savu bērniņu. Šādos apstākļos es pieļauju domu, ka vīrs varētu

skolās un it īpaši pie vidējā posma klasu skolēniem, jo uzskatu par pilnīgi nenormālu situāciju, kad bērni dzimst meiteņem — padsmīt gadu vecumā. Ir jāpopulārizē izsāšanās metodes, jo intīmās attiecības nevienam aizliegt nevar. Tad nu jāizvēlas mazākais no ļaunumiem — labāk drošs sekss, nekā bērns bērnam. Bet labāk tomēr būtu izbaudīt bērniņu un bezrūpīgos pusaudža gadus, nekā steigties tik arī dzīvot. Bet tā jau globāla Latvijas sabiedrības problēma, kuras risinājums īpaši nevienu neinteresē. Viss ir attāsts pašplūsmā.

Ir jācēsas mainīt uzskatu sabiedrībā, ka aborts ir viena no izaugsāšanās metodēm. Tas ir briesmīgi, ka sievete labprātīgi dodas uz medicīnas iestādi, lai ļautu

Un nobeigumā daži citāti no Vācijā izdotajām grāmatām «Der Weg ins Leben» («Ceļš uz dzīvi») un «Baby! Baby!» («Mazulis! Mazulis!»), kurās pastāstīts viss par grūtniecību un dzemdībām, tai skaitā arī par ģimenes dzemdībām. (Tulkojums mans. L.R.)

«Vai tēvam jābūt klāt dzemdībā? Lieļa pierede šodien rāda, ka vīrietim un sievietei tas ir lielais laimests — kopā pārdzīvotas dzemdības. Bieži savstarpējās attiecības vēl vairāk nobriest un nosītīrās atbildības sajuta, dažos tēvos ātrāk attīstās piederības jūtas bērnam. Taču vīrietim nevajadzētu justies piepiestam, būt klāt vienīgi tādēļ, ka visi tēvi pazīnu lokā tā ir dārījuši.

Ir svarīgi par to izšķirties iekšēju jūtu vadītam. Gluži tāpat kā topošajai māmiņai, arī topošajam tēvam nepieciešama noteikta sagatavošanās šim lielajam notikumam. Te palidzēs sarunas ar ārstu, kurš aprūpē sievieti grūtniecības laikā, vai ārstiem un vecmātēm no dzemdību klinikas. ļoti daudz dod filmas un diapozīvi, kurus bieži rāda sagatavošanas kursu ietvaros, lai pēc tam vīrietis dzemdību zālē nebūtu šokēts.»

«Gatavošanās dzemdībām jāuzsāk pēc iespējas ātrāk, vēlākais 7. grūtniecības mēnesi un jābeidz 4 nedēļas pirms dzemdību termiņa. Kursiem vajadzētu ietvert vismaz 8 nodarbības, un tajos nebūtu vēlams pārāk daudz dalībnieku.

Daudzi kursi piedāvā vingrinājumus pāriem. Gadījumā, ja partneris vēlas būt klāt dzemdībās, viņam jāgatavojas kopā ar sievu. Sagatavošanās kursoši mūsdienās vairs neiet runa tikai par fiziskajiem vingrinājumiem. Kursi intensīvi informē par dažādu dzemdību periodu norisi un sieviešes iespējamā pozītīvi ietekmē šīs norises. Ar praktiskiem vingrinājumiem tiek trenētas dažādas dzemdību fāzes.

Pēc Šeila Kitcingeres (Sheila Kitzinger) metodes, pāru vingrinājumi ietver elpošanu, atbrīvošanos un masāžu. Partneris palidz, līdz sāpe ir «izglaudīta». Elpošanas ritmu viņš uztur, skaļi elpojot līdzīzi.

Secinājums jāizdara katram pašam. Pēdējie 50 gadi mūs krietni vien ir attālinājuši no progresīvās Eiropas un citas progresīvās pasaules. Tāpēc vienīgais secinājums, lai cik banāli tas kādam arī neliktos, ir: papildināt zināšanas visās dzīves jomās un mācīties, mācīties un mācīties. Bet no ārzemēs redzētā vai dzirdētā pārņemt to, kas Latvijai patiesi nepieciešams un mūsu apstākļos piemērots.

Ar cieņu
Laila Rulle (Līvānos)

Vestule «Novadniekiem»

dzemdībās būt liels atbalsts sievai.

Ja Latvija vēlas sevi pieskaitīt pie Eiropas valstīm, tad tas ir apkaunojoši mūsu valsts medīkiem — ārstiem, vecmātēm, ka 20. gadsimta beigās sieviete dzemdē bērnu, sāpēs locīdamās. No vienas pušes — tas ir necilvēcīgi attiecībā uz mūsu sievietēm, jo pasaulei tiek darīts viss iespējamais, lai dzemdības atvieglotu. Bet galvenais — sieviešu neizglītotība un neinformētība šajā sfērā. Es nezinu nevienu sievieti, kura būtu bijusi iepriekš psiholoģiski sagatavota dzemdībām, it īpaši pirmajām. Tikpat kā nekas netiek stāstīts par dzemdību norisi, sieviete netiek atbrīvota no bailēm. Sieviešu konsultācijai diemžēl aprobežojas vienīgi ar grūtnieces svēršanu, mērišanu un analīžu rezultātu apkopošanu. Ar nozēlu jākonstatē, ka arī mūsu sievietes pašas nav bez vainas — ne vienmēr pašas apzinās savu atbildību vēl nedzimušā bērniņa priekšā, neievērojot ārsta dotos norādījumus.

Kas attiecas uz Līvānu dzemdību nodalas apkalpojošo personālu — vecmātēm un sanitārēm — pilnīgi piekrītu, ka tās ir jaukas un pretimnākošas. Bet tas jau arī ir dabiski un pieder pie vecmātes profesijas — būt pacietīgi un miļai, esot kopā ar sievieti šajā viņas grūtajā stundā.

Man ļoti gribētos, lai sievietes Latvijā netiktu diskriminētas nevienā jomā — arī šajā, jo mēs nebūt neesam sliktākas kā tās sievietes, kas dzīvo kāt kur ārzemēs.

Pirmās kārtām jāizglīto gan sievietes, gan vīriešus ģimenes plānošanas ziņā, jo viena liela daļa vīriešu uzskata, ka izsargāšanās no grūtniecības ir pilnīgi un vienīgi sievietu ziņā. Medīkiem būtu biežāk jāierodas ar lekcijām vai uz pārtunām

nogalināt savu vēl nedzimušo bērnu. Jācīnās ir ar cēloņiem, nevis ar sekām. Vācijā uz ielām nav klīstošu suņu un kaķu, jo dzīvnieku īpašnieki savus mīlūlus — kaķenītes un kucītes — aizved uz kliniku, kur tiem izdara pretapauglošanās injekciju vai operāciju. Dzīvības iznīcināšana tur tiek uzskaitīta par amorālu. Tas attiecas kā uz dzīvniekiem, tā arī uz cilvēkiem. To naudu, ko samaksā par abortu izdarīšanu, varbūt labāk būtu izdot par kādu ģimenes plānošanas līdzekli.

Sieviešu konsultācijai vajadzētu kļūt par informācijas iestādi visos ar ģimenes plānošanu, grūtniecību un dzemdībām saistītos jautājumos. Gaidot savu trešo bērniņu, pagājušajā gadā izstudejū no Vācijas sanēmītus krāsaini ilustrētus izdevumus — speciāli topošajiem vecākiem. Tie man sniedza daudz jaunas informācijas, un dzemdības līdzekļu par svētkiem, nevis briesmīgu murgu.

Es atbalstu ideju, ka tēvs var apmeklēt māti un savu bērniņu pēc piedzīmšanas. Taču runājot par ģimenes dzemdībām konkrēti Līvānos, tā vien liekas, ka tās mūsu bēdigajā ekonomiskajā situācijā ir peļņas iegūšanas avots, nevis veids kā stiprināt ģimeniskumu.

TV sižetā parādīja arī kardiotokogrāfu (aparātu, kas dzemdībās uzrāda bērna sirdspukstus, mātes sāpju intensitāti un intervālus). Vismaz pirms gada tā vietā Līvānos vēl joprojām izmantoja koka klausuli, ko vecmāte ar vienu galu lika māmiņai pie vēdera, bet otru sev pie auss. Dažās Eiropas valstīs tādi stāv medicīnas muzejos kā senlaicīgi eksponāti. Vācu medīki raksta, ka ar šādu «ierīci» var kontrolierēt apmēram 5% no dzemdību norises. Bet kardiotokogrāfs pie mums savukārt nav cieņā.

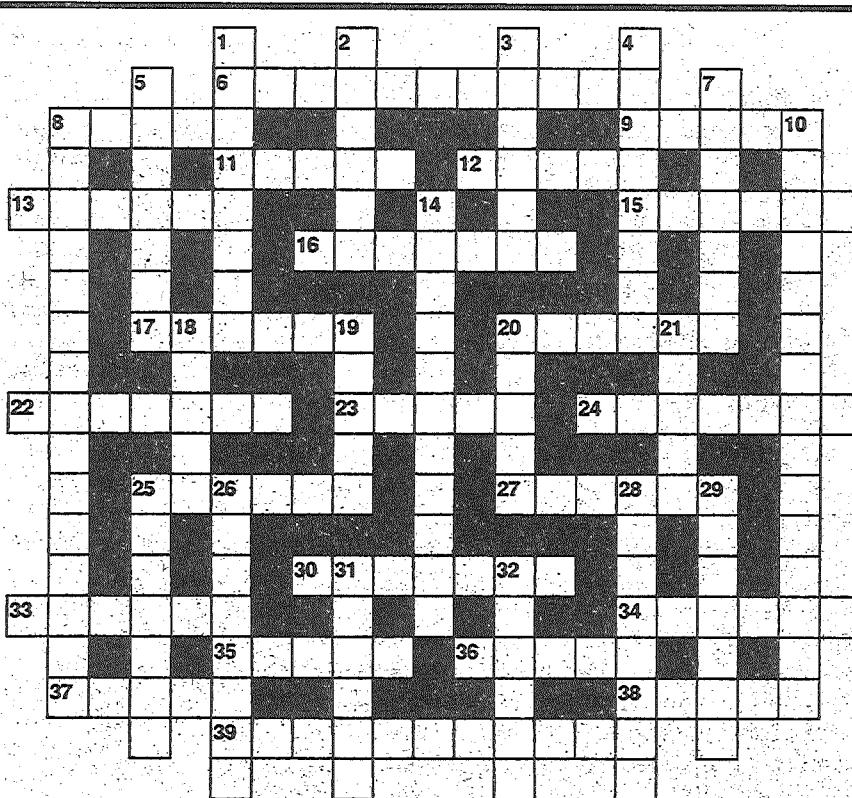
Krustvārdu miklu konkursa 2. uzdevums

Horizontāli

6. Valdišanas forma, kad valsts priekšgalā ir viena persona. 8. Stīgu mūzikas instrumenti. 9. Trīsstūra prizmas veida bridnis zvejošanai saldūdeņos. 11. Franču vidiusslaiku episko poēmu cikli. 12. Plosta daļa, parasti viena balķa garumā. 13. Balsta elementi ceļniecībā. 15. Apāla veltas vilnas platmale. 16. Teiksmains putns dažu seno tautu mitoloģijā. 17. Vēsturisks novads senajā Armēnijā. 20. Baltijas vācu fiziķis (1887-1965). 22. Neolīta pāļu apmetne Pleskavas apgabalā Krievijā. 23. Pilseta Sirija. 24. Vērene. 25. Skulpturāla tēla veidojums uz plaknes. 27. Celt, iekārtot (tiltu, laipu). 30. Prēriju vilks. 33. Četrstūrainas kolonnas, ko noslēdz skulpturāli portreti. 34. Iekļaut (mākslas darbā). 35. Latviešu arheoloģe (1936). 36. Krastā izskaloti jūras augi. 37. Sānis. 38. Nīkulīgs, panīcis. 39. Dzejolis, kurā visi vārdi sākas ar vienu un to pašu burtu.

Vertikāli

1. Modernisma strāva amerikānu un angļu dzejā 1910-20. 2. Viesnīcas durvju sargs. 3. Koks, ko piesien tīkla vai vada spārnu galā linuma izplešanai. 4. Patriciešu dzimta Senajā Romā. 5. Tropu lakstaugi, no kuriem iegūst augļus, šķiedru. 7. Tāds, no kā rodas labums. 8. Nosaukums, ko pirmsrevolucionārijas Krievijā piešķīra mūzikā, kuri bija beiguši pilnu konservatorijas kursu. 10. Strāvojums Eiropas literatūrā un mākslā 18. gs. beigās un 19. gs. sākumā. 14. Dzīvnieka operēšana pētnieciskā nolūkā. 18. Sarmatu izcelmes pusklejotāju ciltis. 19. Jebkurš kvalificēts darbs. 20. Vingrošanas kāpnes. 21. Palmu liljas. 25. Kukaiņu kāpuri, kuriem ir vāji attīstītas kājas vai to nav pavisam. 26. Astainais amarants. 28. Saistītas ar kādu tautu. 29. Krūšukurvis. 31. Cietes kapsula. 32. Mūžzaļi vienmājas skuju koki.

Komētu spiets Saules sistēmas nomalē

Lielākā daļa astronomu uzskata, ka Saules sistēmas tālā nomalē, vēl aiz planētas Neptūns orbītas, atrodas liels daudzums komētu. Šo apgābulu astronomi iesaukuši par Kuipera joslu, par godu astronomam, kas pirmais izteica šādu minējumu.

Komētu spiets atrodas apmēram 40 reizes tālā no Saules nekā Zeme absolūtajā izteiksmē 6 miljardus kilometru no Saules. No turienes, domājams, nāk komētas jeb asteszaigznes, kuras laiku pa laikam pietuvojas Saulei un Zemei. Patiesībā komētu joslas objekti ir atliekas no materiāla, kas palika pāri pēc Saules sistēmas veidošanās. Savā ziņā būvgruži. Kaut arī zinātnieku galvās komētu spiets jau sen tika uzskaitīts par kaut ko pāssaprotamu, pamanīt to līdz šim nebija izdevies. Tas tāpēc, ka komētas, salīdzinot ar lielo attālumu, ir mazas un tātad grūti pamānas.

Uzdevums, kas bija jāveic astronomiem, patiesībā bija daudz grūtāks nekā «atrast adatu sienā kaudzē». Taču pēdējos trijos gados pūles tomēr vainagojās ar rezultātiem, jo izdevās pamanīt 23 mīklainus objektus, kuri atrodas aiz Neptūna orbitas. Nelaime tikai tā, ka novēroto objekta diametrs ir no 100 līdz 200 kilometriem, bet komētu cietās dajās diametrs parasti nepārsniedz dažus desmitus kilometrus. Lai gan atrastie objekti neatbilst «normālām» komētām, tomēr jaunatkājums varētu liecināt, ka aiz Neptūna orbitas tiešām atrodas liels daudzums samērā nelielu objektu, no kuriem izdevies ieraudzīt pašus lielākos. Diemžēl līdz šim pat paši lielākie teleskopi, kas atrodas uz Zemes, tādā milzīgā attālumā nav spējīgi «saskatīt» mazākus spīdekļus.

Jaunas iespējas pavērās, kad amerikāņi, izmantojot savu daudzkart izmantojamo kosmosa kuģi, pacēla orbitā teleskopu, kuram dots astronoma Habla vārds. Šis teleskops pēc izmēriem gan nav lielāks par Zemes teleskopiem, taču liela nozīme ir Zemes atmosfēras traucējumu novēršanai. Kosmiskajā teleskopā redzamie spīdekļi nedreb atmosfēras ieteikmē, tāpēc ar līdzīga izmēra teleskopu var novērot daudz mazākus objektus nekā no Zemes.

Teksasas universitātes astronomi, izmantojot Habla kosmiskā teleskopa planetāro kameru, veica vairākkārtīgu nelieša debess apgabala novērošanu Vērsa zvaigznājā. Iegūtie uzņēmumi vēlāk tika apstrādāti ar datoru programmām, kas meklēja tikai tādus objektus, kuri novērošanas laikā bija izkustējušies. To darīja tāpēc, lai no debess uzņēmuma «atfiltrētu» milzīgo zvaigžņu un citu spīdekļu skaitu, kas atrodas ārpus Saules sistēmas un novērošanas laikā ir faktiski uz vietas.

Astronomi meklēja objektus, kas rīkojap Sauli, un, tātad, pietiekami ātri maina stāvokli pie debesīm. Attēlu sākotnējā analīze parādīja 244 kustīgus objektus. Lai pārliecīnotas, ka tie tiešām ir meklētie objekti, zinātnieki salīdzināja atrasto ķermeņu orbitas ar Plutona orbitu. Tika atlīdīti objekti, kuri kustējās par orbitu, kas tuva Plutona orbitai. Pētījumi parādīja, ka vairāki desmiti spīdekļu tiešām kustas pa «pareizajām» orbitām, pie tam to izmēri ir ļoti līdzīgi komētu izmēriem. Domājams, ka mēs tiešām esam atraduši to, ko meklējām, priecīga saka Tekساسas astronomu grupas vadītāja, kuras vārds, starp citu, ir Anita.

Tas noteikti dos lielu impulsu tālākiem pētījumiem un jau tuvākā nākotnē citi novērtojāi varētu apstiprināt šo atklājumu. Šis apstiprinājums varbūt nāks pēc apmēram gada, kad profesors Dževits no Hāvaju universitātes beigs vāju objektu meklējumus Kuipera joslā, izmantojot desmitmetrīgo Keka teleskopu. Šis teleskops, kas atrodas Maunakea kalnā Hāvaju salā un ir stājies ierindā tikai nesen, ir pašreiz lielākais optiskais teleskops pasaulei. Katrā ziņā izskatās, ka «suņa aste ir pamanīta un laiks rādis, cik liels ir pats suns». Daži teorētiķi uzskata, ka Kuipera joslā varētu atrasties milzīgs komētu skaits.

Laimonis Začs,
Dr. phys.

Televīzijas programma

Sestdiena, 4. novembris

LATVIJAS TV I

9.00 Rita stunda. 10.00 Mielasts ar Mārtiņu. 10.20 Pasaules mode. 10.45 Muzikāli izklaidejošs rīts Pie Otto. 11.05 Brīvībile uz teātri. 12.15 Globuss. 12.45 Sensācija. 9. sērija. 17.30 Merlini un Kristāla ala. 2. sērija. 18.00 Ziņas. 18.10 Tiesības milēt. 12. un 13. sērija. 19.10 Bērniem. 19.25 Op.5. 19.55 Kirurgi. 27. sērija. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Tādi esam. 22.00 Vakara intervija. 22.25 Dzīves kārzelis. Vācijas mākslas filma.

LATVIJAS TV II

8.00-11.00 Picca TV. 11.00 TV veikals. 11.30 Vai tu zini? 11.45 Kristīgā programma. 12.30 Angļu valoda. 5. nod. 12.50 Francūz valoda. 5. nod. 13.10 Vācu valoda. 8. nod. 13.25 Vācu valoda. 9. nod. 13.40 Itāliešu valoda. 4. nod. 14.00 Tēma. V. Listjeva piemiņai. 15.00 Izklaides bizness nedēļas nogālē. 15.30 Sambuks. Divainības visā pasaulē. 16.00 LBAA meistarsacīkstes. ASK - Brocēni. 17.30 Porche kausa izcīņa autosportā. 17.50 Pasaules ceļojums. 18.45 Paradīzes pludmale. 88. sērija. 19.10 Olūti. 19.45 Ziņas. 19.55 Latloti. 20.05 Latvijas meistarsacīkstes rokasbumbā. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 Apsveikumu koncerts Daudz laimes! 22.40 E iela. 318. un 319. sērija. 23.30 Modeles dzīvē un fantāzijās. 4. filma. 24.00 Dāmu klubs.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.10 TV modinātājs. 9.30 Raidījums bērniem. 10.00 Rita pasts. 10.35 Padomi kulinārijā. 10.50 Dialogs. 11.10 Gleznīcība. 11.40 Muzikāls raidījums. 12.30 Dodiet sūdzību grāmatu! Kinokomēdia. 14.00 Ziņas. 14.20 Automāšina un es. 14.50 Dzīvnieku pasaulē. 15.30 Logs uz Eiropu. 16.00 Kādreiz... 16.10 Laimīgs gadījums. 17.00 Ziņas. 17.20 Kinematogrāfs. 17.50 Tabors aiziet debesis. Mākslas filma. 19.45 Labu nakti, mazulī! 20.00 Laiks. 20.50 Kalālīkā strēlnieka. Šarpa piedzīvojumi. 21.55 Mult. filma. 22.05 Atjaunības ātrumsacīsības. 23.00 Ziņas. 23.10 Eiropa. Piedzīvojumu filma.

Svētdiena, 5. novembris

LATVIJAS TV I

9.00 Province. 9.50 Namdaris. 10.10 Dziesma manai paaudzei. 10.25 Skabargas pielikums. 10.40 Uzmini nu! 11.40 Sporta deju sacensības. 12.30 Vernīsāža rāda... 13.00 Rīgas horeogrāfijas vidusskolas audzēķu koncerts. 13.40 Kriminālieta diviem. 21. sērija. 17.35 Mult. filma. 18.00 Ziņas. 18.10 Tiesības milēt. 15. sērija. 18.35 Mūsu kinonedēla. 18.45 Flinstoni. 19.10 Bērniem. 19.25 TV - puikām un meitenēm. 19.30 Emils Dārziņš. 2. sērija. Bēres, kāzas, nolemība. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.20 Mūsu kinonedēla. 21.30 Pauze. 22.30 Tie paši horoskopī... 22.45 Ar dziesmu par dzīvi.

LATVIJAS TV II

8.00-11.00 Picca TV. 11.00 Dievkalpojums. 12.10 Kantrīmūzika. 13.00 Autoklasiķa. 13.30 Stils. 14.10 A.Kraukla piemiņas turnīrs basketbolā. 16.10 Dzīvnieks un viņa teritorija. 16.35 Kadetralū laiks. 17.30 Zaļo gaismu - dziesmām! 18.15 Perspektīva. 18.45 Paradīzes pludmale. 89. sērija. 19.10 Svētdiena. LTS. 19.45 Ziņas. 20.00 5 minūtes. 20.05 Ligatnes papīrs. 20.30 TV veikals. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 Sporta programma. 22.25 Noziegumam pa pēdām. 93. sērija. 23.10 NTV-5. 0.10 Dzīvnieku aizstāvis. Grāvējīfima asu izjūtu cienītājiem.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

7.00 TV modinātājs. 8.00 Ziņas. 8.10 TV modinātājs. 9.30 Kamēr visi ir mājās. 10.00 Rita zvaigzne. 10.50 No pirmavotiem. 11.00 Kalpoju Krievijai! 11.30 Spēlējet, harmonikasi! 12.00 N pilsētā. 12.25 Zem pī zīmes. 12.55 Zirgs - mans draugs. 3. sērija. 13.25 Smieklī panorāma. 14.00 Ziņas. 14.20 Lielais teātris. Dienas un vakari. 15.10 Celotāju klubs. 15.55 Cilvēks un darbs. 16.15

Mult. filmas. 17.00 Ziņas. 17.20 Futbola apskats. 18.10 Klubs Baltais papagailis. 19.00 Sarkanais drudzis. ASV mākslas filma. 21.00 Svētdiena. 22.05 Karalīkā strēlnieka. Šarpa piedzīvojumi. 23.00 Ziņas. 23.10 Milestība no pirmā acu skatienu. 23.45 Dok. filma.

Pirmdiena, 6. novembris

LATVIJAS TV I

8.00 Rita bums. 9.00 Tiesības milēt. 16. sērija. 16.30 Province. 17.20 S.Rahmanovs. Etūdes-gleznas. 17.30 Mult. filma. 18.00 Ziņas. 18.10 Kaujas lauks. Dok. filma. 19.10 Bērniem. 19.30 Saimnieks. 20.00 Zebra. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Sensācija. 10. sērija. 22.05 Zīmes. 22.50 Mūsu kinonedēla. 23.00 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 17.30 30 minūtes kopā ar Niku. 18.00 Vācijas spogulis. 18.15 Noziegumam pa pēdām. 93. sērija. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Jautājums pēc būtības. 19.45 Ziņas. 20.00 E iela. 320. sērija. 20.25 DPÜ Multimediju centrs piedāvā. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 E iela. 321. sērija. 22.35 Paradīzes pludmale. 90. un 91. sērija. 23.25 TV veikals.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.15 Tropu meitene. 9.05 Multiplikācijas tēlu pasaulē. 9.35 Dzied kinaaktieri. 17.00 Ziņas. 17.20 Tropu meitene. 18.10 Sastrēgumstunda. 18.35 Uzmini melodiju! 19.00 V.Poznera raidījums Mēs. 19.45 Labu nakti, mazulī! 20.00 Laiks. 20.50 Bagzs. 6. sērija. 21.50 Pirms un pēc... 22.30 Celmaluži. Pantomimas ansamblis Līcedēji. 23.00 Ziņas. 23.10 Kremļa kausa izcīņa tenisā. 0.05 Pēc kriminālizmeklēšanas datiem. Piedzīvojumu filma.

Otrdiена, 7. novembris

LATVIJAS TV I

8.00 Rita bums. 9.00 Tiesības milēt. 19. sērija. 9.25 Rīt, parīt, aizparīt... 9.30 Namdaris. 9.50 Dzīvite, dzīvite... 10.25 Kirurgi. 28. sērija. 16.30 Eiropas muzikālās pilsētas. 17.00 Ar dziesmu par dzīvi. 17.45 Nedēļas vidū. 18.00 Ziņas. 18.10 Gunars Janovskis. Dok. filma. 18.40 Glābiet bērnus! 19.05 Mirkis. 19.15 Skabargas spēle ar iepazīšanos Džungli. 20.00 Teātru jaunumi. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Spogulis. 22.05 Kriminālieta diviem. 22. sērija. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 Kriminālieta diviem. Turpinājums. 23.15 Pasaules mode.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 16.45 TV veikals. 17.15 Aculiecinieki. 17.45 Hameleonus rotājās. 130., 131. un 132. sērija. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Ēterā - Kurzemes TV. 19.30 V.A.Mocarts. Rondo Do mažorā. 19.45 Ziņas. 20.00 E iela. 322. sērija. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 Ugunsārdzē. 22.25 Zaļo gaismu - dziesmām. 23.10 NTV-5.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.15 Tropu meitene. 9.05 Tēma. 17.00 Ziņas. 17.20 Tropu meitene. 18.10 Sastrēgumstunda. 18.35 Loto spēle Miljons. 19.00 Viens pret vienu. 19.45 Labu nakti, mazulī! 20.00 Laiks. 20.05 Mierīgās saules gads. Mākslas filma. 22.50 Kremļa kausa izcīņa tenisā. 23.00 Ziņas. 23.10 Kremļa kausa izcīņa tenisā. 23.55 Muzikāli izklaidejošs raidījums. 0.40 Tvīnpiķa.

Piektdiena, 10. novembris

LATVIJAS TV I

8.00 Rita bums. 9.00 Tiesības milēt. 20. sērija. 9.25 Rīt, parīt, aizparīt... 9.30 Vīzite. 9.50 Tā esot bijis, tā varētu būt... 10.05 Spogulis. 16.30 Vernīsāža rāda... 17.00 Mūzikas ziņas. 17.15 Skabargas spēle ar iepazīšanos Džungli. 18.00 Ziņas. 18.10 Tiesības milēt. 16. un 17. sērija. 19.10 Bērniem. 19.25 Sievietes pie varas. Dok. filma. 19.50 Globuss. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Domā vien uz augsto tāli... 21.45 V.Gibsons. Divi šūpolēs. Liepājas teātra izrāde. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 V.Gibsons. Divi šūpolēs. Turpinājums.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 15.00 Hokejs. 17.30 TV veikals. 18.00 Kristīgā programma. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Raidījuma Dzīvite, dzīvite... pielikums. 19.45 Ziņas. 20.00 Kinotornis. 20.30 Ziņu apskats. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 Hameleonus rotājās. 133., 134. un 135. sērija. 23.20 Mikrofona nakts programma.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

Studinajumi un reklāma

22305

8. novembrī plkst. 11.00 Preiļu KN tiek atjaunota Preiļu Pretalkohola biedrības no daļa, notiks jauno biedru svīniga uzņemšana.

Tiksānās ar zinātniekiem, kultūras darbiniekiem, laikraksta «Jaunā Balss» redaktori, PB centrālās valdes priekšsēdētāju, preparāta «Ladza - Alka» speciālistiem.

Aicinām ierasties visus interesentus.

Noslēgumā plkst. 13.00 koncerts. Spēle bērnu ansamblis «Fledermausi». Tuvākā informācija pa tālr. 21301.

Rajona iedzīvotāju ievērībai
Aicinām apmeklēt optikas salonveikalu Livānos, poliklinikas telpās.

Piedāvājam plašā izvēlē brīļu ietvarus no Vācijas, Itālijas, Polijas, kā arī visdažādākās optiskās lēcas. Cenas mērenas. Gaidām jūs katru dienu no 12.00 līdz 17.00, izņemot sestdienas un svētdienas.

Pārdod šiferi, karbiņu, elektrodus un uzstādām ūdens sildītājus.
Tel. 23807, 21256 no 8 līdz 17.

Livānu pilsētas dome 1995. gada 16. novembrī plkst. 11.00 Livānos, Rīgas ielā 136, izsolē pārdos šādus objektus:
● ēku Livānos, Stacijas ielā 1 (divstāvu mūra ēka pilsētas centrā). Sākumcena Ls 23510. Samaksa 50% latos, 50% sertifikātos;
● ēku Livānos, Daugavpils ielā 44. Sākumcena Ls 7144, 14. Samaksa 30% latos, 70% sertifikātos.
Dalībniekiem jāpiesakās līdz šī gada 13. novembrim.
Tālrunis uzzīnām 43523.

Bezdarba projekta «Livānu renesanse» vadības grupa izsludina konkursu Livānu iedzīvotājiem par labāko biznesa ideju Livānos. Ideju aprakstus jāiesniedz pilsētas domē līdz š.g. 30. novembrim. Balva pirmajai vietai Ls 100, otrajai un trešajai vietai — Ls 50. Izzīnās pa tālr. 44464.

NOVADNIEKS
LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS
Pasūtiet «Novadnieku» 1996. gadam un Jums būs informācija gan par politiskajām, ekonomiskajām un sociālajām norisēm Preiļu rajonā, gan par svarīgākajiem notikumiem visas valsts dzīvē!
Abonēšanas maksa:
1 mēnesim Ls 0,71;
3 mēnešiem Ls 2,13;
6 mēnešiem Ls 4,26;
9 mēnešiem Ls 6,39;
12 mēnešiem Ls 8,52.

Privatizacijas agentura

PRIVATIZĀCIJAS AGENTŪRA PAZINO, KA TIEK ATJAUNOTS PIETEIKŠANĀS TERMINĀ UZ VALSTS UZNĒMUMA "ANDA" PRIVATIZĀCIJU.

Objekta juridiskā adrese:

Domes iela 1a, Livāni, Preiļu raj., LV - 5316.

Privatizācijas priekšlikumu iesniedzējiem, kā arī pārējiem pretendentiem, kuriem ir tiesības piedalīties privatizācijā, jāiesniedz Privatizacijas aģentūrā rakstisks apliecinājums, ka vēlas privatizēt objektu saskaņā ar apstiprinātajiem privatizācijas noteikumiem līdz š.g. 3.novembrim.

Ar objekta privatizācijas noteikumiem var iepazīties Privatizācijas aģentūrā (Rīga, K.Valdemāra ielā 31, 2.stāvā) darbdienās no plkst. 10.00 līdz 12.00 un no plkst. 13.00 līdz 16.00. Tālr. 328046.

Privatizācijas aģentūras adrese:
K.Valdemāra ielā 31, Riga, LV - 1887, tālr. 334652.

Pārdod

M-2141, 1990.g. Tālr. 44710;

Opel Kadett Caravan, 1980.g. Tel. 23412;

labu VAZ-2105 un Audi-100 (cigārs). Tikko no Vācijas. Tālr. 15380 rītos, vakaros;

Ford Escort, 1982.g., metāliskā krāsā, teicamā stāvokli, cena 1600 \$. Tālr. 8-250-45873 vai 67718;

lēti Oltcit Club, 1990.g., vai maina pret garāžu. Tālr. 23952;

steidzami VAZ-2103 teicamā kārtībā. Tālr. 24308 pēc 17;

automašīnu M-408, tehniskā apskate iziesta. Tel. 58469;

Ford Escort, 1984.g. Tālr. 55743;

Volvo-244, 1979.g. Zvanīt 48529

vakaros;

VAZ-21011, Ls 430, Ford Skorpio,

1988.g., 5500 \$. Zvanīt 36532;

M-20 «Pobeda» ar rezerves daļām. Tālr. 14283 vakaros;

Opel Rekord labā tehniskā kārtībā par 2000 \$. Tālr. 22916;

Mazda-323. Tel. 23854;

BMW-525, 1983.g., Opel Ascona 1,8 i, 1983.g. Tel. 24281;

BMW-320, 1983.g., Audi Coupe,

1982.g., Ford Sierra Combi, 1984.g.

Tālr. 22665;

dzirnavas. Tālr. 38755;

kases aparātu Casio-230ER. Tel. 24406

vakaros;

lauku māju nojaukšanai. Tel. 36607;

māju Jēkabpili pilsētas centrā, ir arī lielas telpas noliktavai vai tirdzniecības bāzei. Tel. 8-252-32526;

2 istabu dzīvokli Preiļu centrā. Tel. 36635;

1,5 istabu kooperatīvo dzīvokli Preiļos. Tālr. 24473;

kāpostus mazumā un vairumā ar piegādi. Tel. 23611 vakaros;

burkānus par Ls 0,08 un 0,15. Tel. 22908;

slaucamu govi. Tel. 39559.

Maina

2 istabu dzīvokli Preiļos pret mazāku. Tālr. 24467;

1,5 istabu dzīvokli Preiļos pret dzīvokli Ogres raj. vai pret VAZ ne vecāku par 6 gadiem. Tālr. 8-250-45873 vai 67718;

GAZ-69 ar «Volgas» motoru pret apses, melnalkšņa, bērza, priedes zāgbalkiem. Tālr. 54670 vakaros;

VW-Jetta, 1984.g., pret VAZ-2108; -09, ražotu 1990.-1992.g. vai pārdod. Tālr. 22665.

Izīre

telpas Livānos, Rīgas ielā 85, 2. stāvā. Tālr. 42636.

Meklē darbu

Šoferis, B, C kategorija, ir sertifikāts par apsardzi ar ieročiem, meklē darbu. Tālr. 44860.

PREILOS.
58602

RIGĀ-468981

Gadi aizpalo. Aizzied.
Aizvirpuļo ar lapām.
Aizputējo.
Gadi kā gredzeni —
Ir jūsu mūža saturs,
Un pat sirmākos puteņos.
Vēji tos neatizputeņos.

Antonīnu un Boļeslavu
Strodu rubina kāzu
jubilejā sveic meitas
un dēla ģimenes.

Rūgts, rūgts, rūgts!

Klāt ziema...
Jūsu automašīnas riepām vajadzīgas radzes. Radžu uzstādīšanu vieglajām automašīnām, autobusiem un kravas mašīnām veicam ātri un kvalitatīvi.
Autoserviss «Dzidri» Jēkabpili,
Neretas ielā 82,
tālr. 8-252-32193, 32224.

Preiļu pilsētas aptieka Raiņa bulvārī 5 no 1995. gada 5. novembra strādās arī svētdienās.

8. novembrī no plkst. 12 līdz 13 pie Preiļu universālvieikalā viesosies laikraksts «Vakara Zīns». Visiem preliešiem būs iespēja saņemt bezmaksas «Vakara Zīnu» eksemplāru, iegut informāciju par laikrakstu, kā arī diskutēt ar «Vakara Zīnu» zurnālistiem par dažādām tēmām, izstāstīt savas vai savu tuvinieku problēmas, par kurām vēlāk rakstīt laikraksts «Vakara Zīns».

10.11.95. laukumā pie kultūras nama no plkst. 11.00 līdz 14.00 «Mārtiņšdienas gadatirgus».
Piedalās: rajona zemnieki un amatnieki ar saražoto produkciju, kapela «Zīķeri» (Jēkabpils), rajona folkloras ansamblis.
Būs dažādi pārsteigumi.

Uz mūžiem bērzā baltā klusā Paliek tēva gājums liels un svēts...
Izsakām dzīļu līdzjūtibū Veltai Kivlenieci sakārā ar TĒVA nāvi.
Preiļu arovidusskolas kolektīvs

Folkloras kopa «Vydsmuiža» izsaka līdzjūtibū Jāņa ERTA piederīgajiem, no viņa uz mūžu atvadoties.

Mīlās, labās tēva rokas, Cik gan jūsu glāsts bij silts! Nevar būt, ka viņām sauli Aizsegs dzestrā kapa smilts. Skumju briidi esam kopā ar Jefrosiniju Leonoviču un viņas ģimeni, TĒVU smiltājā izvadot. Ārdavas skolas kolektīvs

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759. Pasūtījuma indekss 68169.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Laikraksta «Novadnieks» redakcija»

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,56. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

**Redaktors
Pēteris Pīzelis**

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018
Iespēsts SIA «Latgales druka»,
Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.
Offsetiespiedums. Metiens 5000..